

ΑΚΡΟΘΑΛΑΣΣΙ

(Πίναξ του Ντιέρμπυ).

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ G. LEPREUVE

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΔΙΚΟΥ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΛΙΖΑ, 48 ετών. Στο πρόσωπό της διατηρούνται ακόμα ίχνη μεγάλης περασμένης όμορφιάς. ΦΙΛΙΠΠΟΣ, 50 ετών, κατάδικος. Ένας φύλακας.

(Στήν φυλακή, στο κελί του Φίλιππου. Ο Φίλιππος κάθεται σε μία γωνιά με τα μάτια χαμηλωμένα και με τα χέρια σταυρωμένα. Έξαφνα ή πόρτα ανοίγει και μπαίνει μέσα ο φύλακας).

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ.—Καλημέρα!

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—(έκνευρισμένος).—Καλημέρα.

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ.—'Αλλάξε λίγο το ύφος σου. Φανού πιο ευγενής. Μία κυρία θάρσθη να σ' επισκεφθῆ.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Μία κυρία;... Χά! Χά! Χρόνια τώρα έχω να δω γυναίκα. Μά ποιά είν' αυτή που θέλει να μ' επισκεφθῆ; Τί θέλει από μένα;

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ.—Είνε μία πονόρuche άριστοκρατίσσα, μέλος κάποιας φιλανθρωπικής εταιρείας. Επισκέπτεται τους φυλακισμένους και προσπαθεί να τους παρηγορή, να τους ξαναφέρνῃ στον ίσο δρόμο και να τους βροίξη εργασία, όταν άποφυλακίζονται...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ, (διακόποντάς τον ζωηρά).—Δέν θέλω να την ιδώ!... Δέν θέλω να την ιδώ! Νά μ' άφήση ήσυχο...

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ.—Μά... έρχεται!... Νά την!... Είνε στο διάδρομο...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Είπα πως δέν θέλω να την ιδώ.

(Μπαίνει μέσα ή Λίζα, ντυμένη πολύ σοφάρα, μ' ένα άπλο σκούρο τσιέρο. Τά μαλλιά της τάχει κρυμμένα σ' ένα μικρό χωστό καπελλάκι. Ο φύλακας παραμερίζει. Ο Φίλιππος κρύβει το πρόσωπό του στα χέρια του).

ΛΙΖΑ, (με γλυκύτητα).—Γιατί δέν θέλετε να με ιδήτε; (Ο Φίλιππος ούτε τής άπαντάει, ούτε σαλεύει καθόλου. Στόν φύλακα, σιγά). 'Αφήστε μας μόνους καλύτερα...

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ, (δισταζόντας).—Μά... δέν είνε επικίνδунο;...

ΛΙΖΑ, (στο φύλακα, πάντα σιγά).—Πηγαίνετε, σάς παρακαλώ. Δέν φοβάμαι, έννοια σας!.. Θέλω να τον κάνω να συνέλθη, να γίνῃ καλός άνθρωπος. (Ο φύλακας φεύγει. Η Λίζα σκύβει πρὸς τὸν Φίλιππο). Δέν με δέχεσθε καθόλου εφγενικά. Λοιπόν, έτσι, δέν θά μού μιλήσετε καθόλου; Δέν θά σπρώσετε τά μάτια σας να με ιδήτε; Θέλετε να φύγω;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ, (με φωνή πνιγμένη).—Ναι.

ΛΙΖΑ.—'Όστε με διώχνετε; Κι' όμως, έχω ήρθα για τὸ καλό σας... 'Ηρθα για να σάς παρηγορήσω, για να σάς ξαναφέρω στο δρόμο του Θεού. 'Επειτα από κάμποσο καιρό, θά βγῆτε ἀπὴ τῆ φυλακή. Ποῦ θά πάτε; Τί θά γίνετε;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ, (με τὸ πρόσωπο πάντα κρυμμένο στα χέρια του).

—Τί σάς μέλλει;

ΛΙΖΑ.—Τί με μέλλει; Μά ἐγὼ πονῶ όλους τοὺς δυστυχεῖς και θέλω να τοὺς σώσω...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—'Εγὼ όμως δέν θέλω να με πονεῖτε... Δέν θέλω να με σώσετε.

ΛΙΖΑ.—Θέλετε λοιπόν να καταστραφῆτε έντελῶς;...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Τί σάς ένδιαφέρει ἐσάς;...

ΛΙΖΑ.—'Ελάτε λοιπόν, λογιευθῆτε... 'Εγὼ έχω σώσει τόσους, τόσους...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Τόσους κακούργους, θέλετε να πῆτε.

ΛΙΖΑ.—'Όχι, δχι... Θέλω να πῶ, τόσους δυστυχεῖς.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—'Η παρουσία σας με κάνει ακόμη πιο δυστυχημένο. 'Η φωνή σας μού σπαράζει τὴν καρδιά.

ΛΙΖΑ.—Και όμως, έχω παρηγορήσει τόσες πονεμένες καρδιές, με τά λόγια μου.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—'Η δική μου καρδιά είνε αγίατρευτα άρρωστη. Και ή φωνή σας μού κάνει κακό.

ΛΙΖΑ.—'Υπάρχουν δυστυχεῖς που παίρνουν θάρρος και μόνο από τὴ φωνή μου... Μού λένε ὅτι έχω μία φωνή πολὺ άπαλή και πειστική συγχρόνως.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Μά ακριβῶς γιατί ή φωνή σας είνε άπαλή και γλυκεριά, μού κάνει κακό. Μού θυμίζει...

(Βγάζει τά χέρια του από τὸ πρόσωπό του και κιντάζει τὴ Λίζα. Μία άπερίγραπτη ταραχή ζωγραφίζεται στην όψη του).

ΛΙΖΑ.—'Ακούστε με λοιπόν. Δέν έρχομαι τυχαία σ' ἐσάς, με στέλνει ὁ Θεός.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ, (άργά-άργά).—'Ετσι λοιπόν, Λίζα Λαφόν, έχεις ἐξελιχθῆ σε φιλάνθρωπη κυρία...

ΛΙΖΑ, (κατάπληκτη).—Μά... 'Εσὺ εἶσαι, Φίλιππε; 'Εσὺ;...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—'Ρωτᾶς αν εἶμαι ἐγὼ; 'Αλλοίμονο, δέν μπορεί πια να μ' αναγνωρίση κανεις εύκολα. Ναι, εἶμαι ἐγὼ, ἐγὼ, ὁ Φίλιππος Ντιυόν.

ΛΙΖΑ, (ταραγμένη).—Δέν φανταζόμουν ὅτι θά σε συναντοῦσα ἐδῶ.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Κι' ἐγὼ δέν τὸ φανταζόμουν αυτό. 'Αλλά μού φαίνεται ὅτι ήξερες πως εἶμαι στή φυλακή.

ΛΙΖΑ.—'Ελεπα χρόνια από τὴ Γαλλία και δέν ήξερα καλά τί απέγινες.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Ποῦ ήσουν λοιπόν;

ΛΙΖΑ.—Ταξείδευα σε διάφορα μέρη κ' έμεινα πολὺν καιρό στις 'Ινδίες.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Και τώρα μένεις πάλι στη Γαλλία;
 ΛΙΖΑ.—Ναι. Και άρραφώθηκα στις άγαθοεργίες...
 ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Χά! Χά! Λίζα, θέλησες να εξλιωθής έτσι για
 τα έγκλημάτα σου.

ΛΙΖΑ.—Ήξέ μου, τι μπορώ να κάνω για σένα; Τι θέλεις; Έχεις
 ανάγκη από χρήματα;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Θέλεις να μ' έλεησής; Χά! Χά! Ξεχνάς λοιπόν
 ότι είσαι έσύ ή ατία της καταστροφής μου; Ξεχνάς πως έγκλημάτσα
 για σένα; Θυμάσαι πώς... έμεινα και πώς εξαταλλεύσασα
 την άγάπη μου; Διαρκώς μου έφτασες χρήματα... Δεν σ' έφτασε
 ότι είχες καταστρέψει τόσους πριν από μένα. Ήθελες ένα άζωμα θυ-
 μα... Ήξερες πόσο σ' αγαπούσα, και μου έλεγες κάθε τόσο: «Θέλω
 χρήματα... Αν δεν μου φέρεις έσύ, θα ζητήσω από άλλους». Και ά-
 φού μου έφτασε όλη σου την περιουσία, μου ζητούσες άζωμα κ' άλλα
 χρήματα... Κι έγώ τότε έκλεψα για σένα, έκλεψα για να μη μ' έγκα-
 τάλειψής. Τα θυμάσαι ό; αυτά, Λίζα; Έκλεψα από την Τράπεζα
 της όποιας ήμουν ταμίας... Κι όταν ένας από τους διεθυντάς της
 Τράπεζής με άνεκάλησε να γλιέθο, έγώ τον σκότωσα για να μη με
 προδώσει. Άλλά το έγκλημά μου δεν άρρησε ν' άνακαλυφθί κ' από
 τότε βρισκόμια στη φυλακή. Θά με καταδικάζαν σε θάνατο ή σε ισό-
 θια, αλλά επειδή ο δικηγόρος μου άπέδειξε πως ό,τι έκανα, τό έκανα
 ξελογιασμένος από μία γυναίκα, με καταδικάσαν σε δεκαπέντε χρόνιων
 ελακτι. Κι αυτή ή γυναίκα ήσουν έσύ. Έσύ που έφραγες και μ' έγκα-
 τέλειες άμέσως μετά ή σύλληψη μου... Ω, σίγουρα, κ' έχει πού
 πήγες, θα έξηκολούθησες την ίδια ζωή. Ποιός ξέρει πόσους άζωμα
 θάμισσάς σου κατέστρεφες!

ΛΙΖΑ.—Ναι, έχεις άδικον... Άγαπούσα πολύ τα κλούθη, την πο-
 λυτέλεια, τα διαμάντια.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Και για να τα έχης πάν-
 τα ό; αυτά, θυσιάζεις τους ανθρώπους που
 τραβούσες κοντά σου με τα θέλημά σου.

ΛΙΖΑ.— Ναι, τ' άλογώ πως έφταξα
 άλλοτε... Μά τώρα δεν κάνω πια τίποτε άλλο
 από τό καλό... Και μπορώ να σου δώσω
 πολλά χρήματα, αν θέλεις.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Και νομίζεις πως έτσι
 θα εξοφλήσής απέναντί μου; Νομίζεις πως με
 τα χρήματά σου μπορείς να μου πληρώσής ό-
 λη μου τη ζωή που κατέστρεφες; Μπο-
 ρείς να μ' αποζημιώσής για τα χαμένα μου
 νεύατα, για τη χαμένη μου τιμή, για τα δε-
 καπέντε χρόνια φυλακής, άγωνίας και μου-
 ριού;

ΛΙΖΑ.— Σε λίγον καιρό θα βγής από τη
 φυλακή.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Και θα είμαι ένα ζων-
 τανό πτώμα.

ΛΙΖΑ.— Έγώ θα σε βοηθήσω.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Σιωπή! Σιωπή! Φαντά-
 ζεσαι πως είναι δυνατόν να δεχτώ έγώ βοή-
 θεια από σένα; Άλλοίμονο! Όταν μου ελεε
 ο φύλακας πως μιά καιρά θέλει να με ιδί, δεν
 φαντάστηκα πως είσαι έσύ. Άρνιήθηκα να σε
 ιδώ, πως έχω άρνηθεί, τόσα χρόνια που βρισκόμια έδώ μέσα, να δε-
 χτώ κ' όλες τις άλλες φιλάνηθες χωρίς που επισκέπτονται ταχ-
 τικά τους φυλακισμένους. Έσύ όμως έπέμεινες...

ΛΙΖΑ.—Ήρθα να ιδώ αύτους που σε λίγον καιρό τελειώνει ή
 κοινή τους...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Και μεταξύ αυτών είμαι κ' έγώ. Χά! Χά! Λίζα
 Λαφόν, γυναίκα της άμαρτίας, που πέρασες με χρήματα τα νεύατα σου,
 που τρεφόσουν με τό αίμα των θυμάτων σου, τώρα έγινες άγγελος της
 φιλανθρωπίας, δαίμονα! Κι ήρθες σ' έμένα, για να με οδηγήσής στο
 δόγμα του Θεού!... Έσύ, έσύ!... Χά! Χά!

ΛΙΖΑ.—Φίλιππε...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Χά! Χά! Ο κόσμος τώρα θα σε θεωρή ως μιά
 άγια, Χά! Χά! Μά πές μου, δεν με σκέφτηκες ποτέ σ' αυτό τό διά-
 στημα, δεν είπες ποτέ με τό νου σου: «Είνε άζωμα στη φυλακή για
 μένα, ο φτωχός ο Φίλιππος»;

ΛΙΖΑ.—Είχα άκούσει πως πέθανε κάποιος Φίλιππος Ντυλόν, κα-
 τάδικος.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Τό όνομα Ντυλόν είναι πολύ κοινό στη Γαλλία.
 Μπορούσε να υπήρχε κ' άλλος Φίλιππος Ντυλόν, κατάδικος. Ά, όσο
 σε βλέπω, με πάνει μανία. Διασεβάδες, ξόδευες τα χρήματά μου,
 στολίζουσα με τα διαμάντια μου, τον καιρό που έγώ αγωνιούσα έδώ μέσα.
 Και προσπαθούσες διαρκώς να βρισκίς
 κ' άλλα θύματα.

ΛΙΖΑ.— Σου προσφέρω τη βοή-
 θεια μου... Δεν την δέχεσαι;... Φεύ-
 γο λοιπόν. (Διευθύνεται προς την
 πόρτα, άλλ' ο Φίλιππος την σταμα-
 τεί).

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Δεν θα φύγής!

ΛΙΖΑ.— Άφρησέ με να φύγω!...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Οχι! Θά μείνής!

ΛΙΖΑ.— Άφρησέ με, με περιμέ-
 νουν τόσο δυστυχείς...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Υποκρίτρια!...
 Πιάς και μιλάς στους φυλακισμένους

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Η ΞΥΛΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΝΤ' ΕΣΤΡΕ

Ο στρατάρχης Ντ' Εστρέ ήταν μακρόδης συλλέκτης σπανίων βι-
 θλιών, ύφραμάτων, άγγείων από πορσελίνη, άδαυάντων και κομπο-
 τεχνημάτων. Ποτέ όμως δεν έκανε χρήση των θησαυρών του αυτών.
 Τους κρατούσε κλεισμένους σε διάφορες αίθουσες και σ' αποθήκες,
 διαρκώς δέ άγοράζε άλλα παλιά άντικείμενα, χωρίς να τολμά να τα
 χρησιμοποιήση, γιατί θα του έρχοιάτο ολόκληρο μουσειό.

Γιά να έννοήσετε τι είχε συγκεντρώσει ο άνθρωπος αυτός, σάς λέ-
 με και τούτο: Ότι μετά τον θάνατό του βρέθησαν στα ύπογεία του
 52 χιλ. κιβώτια γεμάτα σπάνια βιβλία! Επίσης και ή άλλες του πο-
 λυτιμότερες συλλογές ήσαν αποθηκευμένες έδώ κ' έχει σε μεγάλη ά-
 καταστασία.

Ο ίδιος ο Ντ' Εστρέ δεν ήξερε καλά-καλά τι είχε και τι δεν είχε.
 Χαρακτηριστικώτατον της άκαταστασίας του αυτής είναι και τό έ-
 ξής ανέκδοτο:

Θυμήθηκε κάποτε ότι είχε δει κάπου να πωλείται ένα ωραίο ά-
 γάλια του Διός, αρχαιοτάτης τέχνης. Κατελήφθη άμέσως από ξαρνιζό
 θυμό κατά του έαυτού του, διότι δεν έφρόντισε να τό αποκτήση άμέ-
 σως κ' έδωκε έντολή στους ανθρώπους του να σπεύσουν να τό άγο-
 ράσουν.

Ένας από τους ύπαλλήλους του, ρώτησε τότε τον στρατάρχη τι
 θα έδινε για ν' αποκτήση τό άγάλια αυτό.

— Δίνο ενθαράστως χίλια τάλληρα! είπε ο στρατάρχης.

— Άφού είν' έτσι, του ελεε τότε ο ύπαλληλός του, μπορείτε να κά-
 νετε οικονομία χιλίων τάλληρων και να έχετε και τό περίφημο άγάλια,
 τό όποιον εύρίσκειται από τριών ετών στα ύπο-
 γεία σας.

Ο Ξεχασμένος στρατάρχης τό ελεε, άπλού-
 στατα, άγοράσει και τό είχε ξεχάσει.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΟΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Ο λαγός έχει τό πλεονέκτημα να βλέπη και
 πίσω του, χωρίς να γυρίζη τό κεφάλι.

Η κατασκευή και ή θέση των ματιών του,
 τό όποια είναι μάλλον προς τα πλάγια και προε-
 ξέχουν, του επιτρέπουν, όταν τρέχει, να βλέπη
 άν καταδιώκεται από τα κινηγητικά σκυλιά, ή
 άν τον χωρίζει μεγάλη απόσταση άπ' αυτό.

Και τό άίλιγο έπίσης μπορεί να ιδί άφρετά
 πίσω του για τους ίδιους λόγους. Απόδειξις
 είναι ότι αλλάζει τον βηματισμό του, μόλις ο ά-
 γωγιότης έτοιμαστει να τό χτυπήση, άζωμα κ'
 όταν βρισκεται έντελώς πίσω του.

Η καμηλοπάρδαλις είναι άπροσέγγιστη για
 τους ίδιους λόγους.

Η μύγα βλέπει προς όλες τις διευθύνσεις.
 Και μόνον ο δυστυχής άνθρωπος, κη κορώνις της δημιουργίας, ό-
 πως ύστερεί σε πολλά, ύστερεί και στην όραση. Καμιά φορά μάλιστα
 δεν βλέπει ούτε πέρ' άπ' τη μύτη του!

για τον Θεό και για την κόλαση, έσύ, έσύ!...

ΛΙΖΑ.—Έγώ, ναι, έγώ! Άφρησέ με να φύγω! Θά φωνάξω, αν
 δεν μ' άφρησής να φύγω.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.—Φώναζε! Έτσι θα μπορέσω ν' απολύψω τί τέ-
 ρας είσαι, και πως είσαι έσύ ή ατία που βρισκόμια έδώ μέσα.

ΛΙΖΑ.—Άφρησέ με!... Θά φωνάξω.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.— Φώναζε λοιπόν...

ΛΙΖΑ.—Άφρησέ με!...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ. (σφίγγοντας της τον λαμό).—Φώναζε λοιπόν!
 Φώναζε! (Η Λίζα προσπαθεί να ξεφύγη από τα χέρια του. Μά
 αυτός της σφίγγει με περισσότερη δύναμη, ώσπου η Λίζα πέφτει
 μελανιασμένη από τα χέρια του). Την έπνιξα; Τη σκότωσα; Ά, ή-
 ταν γραφτό να τιμωρηθί από μένα για όλα της τ' άμαρτήματα! Και
 τώρα τι θα γίνη; Θά με καταδικάσουν πάλι, τώρα που κόντευα πια
 ν' αποφυλακιστώ; Μά όχι... Ξέρω τι θά
 κάνω. (Σηκώνει τό στρώμα του, παίρνει
 ένα μαχαίρι κ' άνοίγει τις φλέβες του
 άριστερού του χεριού. Τό αίμα του τρέ-
 χει άφθονο). Έτσι... Έτσι... Νά τρέξη
 όλο μου τό αίμα. Τό μαγαράκι αυτό, που
 τό έφτιασα μόνος μου από ένα σίδερο του
 κρεβατιού μου, με λυτρώνει... Με λυτρών-
 νει!... Ζαλιζόμια, τό μυαλό μου θολώνει,
 πεθαίνω. (Πέφτει επάνω στο πτώμα της
 Λίζας. Μπαίνει έξωφρα ο φύλακας).

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ.— Θεέ μου! Τι είν' αυ-
 τά; Τη σκότωσε και σκοτώθηκε κ' αυ-
 τός! Τη σκότωσε την άγια αυτή γυναίκα,
 κ' έπειτα σκοτώθηκε κ' αυτός. Μά γιατί;
 Γιατί;... Ά, τον καινούργιο, τον και-
 νούργιο!... (Φεύγει φωνάζοντας). Βοή-
 θεια!... Βοήθεια!...

